

22120095

ESTONIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESTONIO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Kommenteerige **ühte** kahest tekstist:

1.

Silm ja kulm

Kuu paistab, tähed säravad. Kulm rullis, silm on sinine.
Ja soovin sul' „Hääd ööd, hääd ööd“. A laotuses laiutab kuu.

Üks mõte tuli pähe mul ja meenus Olav Osolin,
Ja meenus Tõnis Erilaid ja meenus lapsepõlv.

5 „Mul on üks mõte – see oleks nagu – sült?!“ Oo ei? Ai-jaa.
Nood raadiolained imeammuaegsed. Reklaamikummastus ja üheksa.

Üheksa eluaastat, täpselt nii kui Pipil; kunagi oli meil kõikidel täpselt
üheksa eluaastat turjal. No ja nüüd on mõnel ka hobune ja kohvritäis

10 kuldrahasid. Ja õnnepäev, kui tulevad politseinikud. Sest nad ei
tule ju iial. Ratsuta oma verandal ja katusel nii palju kui tahad.

Nüüd rootslased tulevad mürinal kõik! Ärgu muredagu, nad juba tulid.
Ainumas lootus on neegrikuningate ja inglite pääl. Tulevad-tulevad, nad.

Kui kuningat ei tule, siis neegrid ikka. Kui Jumal jupsib, on inglid okei.
„Kui see peab olema spargel, siis küll kõige puisemat sorti,“ ütles Fridolf.

15 Üsna täpselt tabas eesti kõõgi põhitõdesid too va rootsi madrus.
Meil on lapsepõlv, Osolin, sõnavabadus, Erilaid, sült ja Vladimir Beekman.

Meil on härra Nilsson, Björk, preili Sokk ja Troll Trollson (Norra luuletaja).
Meil on A. Hamsun Tammsaare ja ABBA ja Bullerby lapsed ja Manitski.

20 Lahja õlu ja Underi põrm ja Läänemere lained ja investeringud ja uh!
uh! Ilmselt ka ülemerelennud ja Kalle Blomkvist ja kümme onu Einarit ja

vähemalt üks juveelikastike, osavalt peidetu, no ja uppunud laevu; ja üks
koma kaks mahakatkutud linna Sigtunast... ee... Sigtunani ja eestikeel!

Eestikeel! Seda me kohe maha ei müü, ega keegi pole tahtnud kaa, teie
ju kaa ei taha, eksju, muidu me kohe õpetaks, a teeme parem lihapalle.

25 Teeme liharulle. Kulm rullis, tähed säravad. Silm sinine kui sirelill.
Kurrunurruvutimaast unistades ikka Sinu – Eestlane.

Karl Martin Sinijärv, *Krümitor 0671* (2011)

- Analüüsi iroonia ja huumori kasutust luuletuses.
- Analüüsi luuletuse vormi.
- Arutle, millisel viisil mõjutab luuletuse kogumuljet selle lõpulause.
- Arutle, milliste vahenditega loob autor pilti eestlasest.

2.

„Jälle olet lasnu obesel kaala katski õõru,“ ütleb peremees pojale. Ta hääles kõlab kibe etteheide, peaaegu et solvumus. „Ma ütli küll, et pane taossile vilti alla...“

Jüri lappab ükskõikselt narmendama kulunud ohje. Ta piklikult valgelt näolt ei või midagi kindlapiirilist välja lugeda. See pole tal esimene kord isa õpetussõnu kuulata. Vanemate jutt 5 selleks ongi, et kõrvust mööda lasta, mõtleb ta vist. Kes teab, äkki ei mõtle ka nii hoolimatult, sest tal on tõsisem ja targem nägu ees kui mõnel teisel perepojal ümbruskonnas, ja seda ei maksa unustada. Mis sellest, et see nägu pole talle elus midagi erilist võimaldanud. Oma kinnise karmi iseloomu pärast pole tal isegi tüdrukutega suuremat vedamist, aga säärases eas loeb see palju. Võib ka olla, et ta õrnemale soole sellepärast ei meeldigi, et tal pole loomloli kirvenägu pea. 10 Kes nüüd enam täpselt mäletab, millised nad just olid seal Aiastel, ilusas talus kanka otsas, kus oli vana uibuad ja tugev rukis.

Päike paistab üle jumala ilma, härmaniidid sätendavad tihnikus, rukkihakud unelevad väljal ja elutoa poolt kostab naiste jutuhääli. Vana peremees seisab endiselt keset õue ja räägib pojale samu sõnu, mida on talle rääkinud eile, üleile, aasta tagasi. Sõnad langevad igavalt nagu rasked 15 vihmapiisad viljakuhilasse. Aastakümneid samad sõnad, aastasadu, oh issand, kes sa pead kõike nägema ja kuulma. Peremehe habe on korrutades halliks läinud, ta ise kühmu vajunud, aga sõnad on ikka sama muutumatud nagu aastaegade vaheldumine, ja mis kõige hullem – need, kellele nad on määratud, unustavad kõik silmapilkselt ära. Kellelgi pole tema õpetusega asja. Nagu ei seisaks nende taga elukogemus, vaid mõne irvhamba väljamõeldis, või nagu räägiks ta mõnes 20 mooramaameeste või umbpaganate keelemurrakus. Igatahes mitte vene või saksa keeles, millest võidakse kohmami üht-teist aru saada. Kas pole see vana mees ise ka üks kummaline mooramees nooremale Aiaste rahvale, omamoodi hüüdjä hääl kõrbes?

Ja seda talus, kuhu ta on matnud kõik parema, mis tal iganes olnud. Ta on mooramees nagu iga lahkuv põlvkond järeltulevale põlvele, ja siin pole midagi imestada. Ära anna kuumaks aetud 25 hobusele külma kaevupõhja vett, hoiä hobot, looma, lindu ja taime, ära tee kellelegi mõtlemata liiga. Ole hoolikas, arukas, töökas, kokkuhoidlik, mõistlik ja nii edasi. Nii see on. Vanahaige mees, kes on selle talu mõisa käest vabaks töötanud, vabaks ostnud, vabaks võidelnud kümne küüne, kivikaalumiskangi ja terve praktilise talumehemõistusega, peab järjekordset mäejutlust oma keskmisele pojale, valgete juustega lontrusele, kes otsekui aegluubis lappab kokku vanu 30 kulunud ohje, mis peaks õieti ammu ära viskama või mõnel hädalisel asjatalitusel nõõriks kasutama.

Mats Traat, *Tants aurukatla ümber* (1971)

- Analüüsi ajakujutust tekstis.
- Arutle, kuidas tekstis esitatakse isa ja poja vahekorda.
- Analüüsi teksti stiili.